

AĞUSTOS
2014
SAYI 22

kadınlarla mor bülten

KADININ İNSAN HAKLARI
YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

2014 KİHEP DEĞERLENDİRME VE KOORDİNASYON TOPLANTISI
BEN EŞİTTİR HEPİMİZ, HEPİMİZ EŞİTTİR BEN DAYANIŞMANIN GÜCÜ
SİĞİNMA EVLERİNDE YAŞAYAN KADINLAR OY KULLANAMIYOR

SABANCI VAKFI
HİBE PROGRAMLARI
KAPSAMINDA DESTEKLENMEKTEDİR

Merhaba

Sevgili Mor Bülten okurları,

2013 KİHEP Eğitici Eğitimi'ni alan kadınlar için bu yıl oldukça yoğun geçti. Yeni grup yönlendiricilerimiz hem bu dönemde ilk gruplarını açtılar, hem de gruplarındaki kadınlar ile dayanışarak yeni deneyimler, farkındalıklar kazandılar ve aynı zamanda bu kadınlara destek oldular.

2013 Eğitici Eğitimi'ne katılmış olan grup yönlendiricilerimiz Ağustos ayında 2014 KİHEP Değerlendirme ve Koordinasyon Toplantısı'nda bir araya geldiler. İstanbul'da gerçekleşen toplantıda grup yönlendiricileri biraraya gelerek bizlerle bu süreçte edindikleri deneyimleri paylaştılar, birbirlerini dinleyerek birbirlerinin deneyimlerinden çok şey öğrendiler. Bizler de bu sayıda 2013'te Eğitici Eğitimi'ni almış olan grup yönlendiricilerimizin ve onların KİHEP gruplarındaki katılımcıların deneyimlerini, düşüncelerini, duygularını onların sözleri ile sizlerle paylaşmak istedik.

Bu sayımızda bir diğer konumuz ise kadınlar ve siyaset. Ne yazık ki kadınların seçme ve seçilme hakkı ülkemizde, Dünya'nın geri kalanına göre, erken bir tarihte kazanılmış olsa da, bu hakkı yeterince hayata geçiremediğimiz de bir gerçek. Bu konuyu hem *Hukuk Köşesi'nde*, hem de Kadın Çalışmaları Derneği'nin sığınma evlerindeki kadınların oy hakkı konusunda yaptığı kampanya vasıtası ile ele almak istedik.

Ağustos ayının bir diğer önemli konusu ise, 1 Ağustos 2014 itibarı ile yürürlüğe giren Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi). Bu sözleşme kadına yönelik şiddet ile mücadele konusunda bizlerin elini çok güçlendirecek, haklarımızı arama sürecinde önemli bir savunuculuk ve uygulama aracı olacak diye umuyoruz. Bunun yanında Ceza Kanunu'nda yapılan yeni düzenlemeleri ve kadın cinayetlerine karşı yapılan eylemleri de bu sayımızda ele aldık.

İyi okumalar dileriz!

Şehnaz Kıymaz Bahçeci

Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği

Kadınlara Mor Bülten, Sabacı Vakfı Hibe Programı'nın mali katkısı ile hazırlanmıştır. Bu derginin içeriğinden sadece Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği sorumludur ve bu içerik herhangi bir şekilde Sabancı Vakfı'nın görüş ve tutumunu yansıtmaz.

Sabancı Vakfı Hibe Programı'na katkılarından dolayı teşekkür ederiz. • **Kadınlara Mor Bülten 4 Aylık KİHEP İletişim Bülteni Sahibi:** Kadının İnsan Hakları - Yeni Çözümler Derneği **Sorumlu Müdür ve Yazı İşleri Müdürü:** Zelal Bedriye Ayman

Yayına Hazırlayanlar: Ayça Üzelgün Tekeli • **Katkıda Bulunanlar:** Fulya Ayata, Zelal Ayman, Melis Gülçehre, Semra Işık, Derya Kaya, Şehnaz Kıymaz Bahçeci, Nebahat Yalçın Kaya • **Kapak Fotoğrafları:** KİH – YÇ • **İletişim Adresi:** İnönü Cad. Saadet Apt. No:29/6 Gümüşsuyu 34437 İstanbul - (212) 2510029 newways@wwhr.org • **Grafik Tasarım:** MYRA • **Baskı:** İmak Ofset Basım Yayın San. Ve Tic. Ltd. Şti. Atatürk Cad. Göl Sok. (İtfaiye karşısı) No : 1 Yenibosna Bahçelievler/İSTANBUL-TÜRKİYE

• *Mor Bülten'e internet sitemizdeki yayınlar bölümünden de ulaşabilirsiniz: www.kadinininsanhaklari.org*

• *Bu bültende yayımlanan yazı ve fotoğraflar sahibinden izinsiz kullanılamaz.*

İÇİNDEKİLER

2 MERHABA

3 BİZDEN HABERLER

- 3 KİH-YÇ Olağan Genel Kurulu Gerçekleşti
- 3 Derneğimizin İnternet Sitesi Yenilendi
- 4 2014 KİHEP Değerlendirme ve Koordinasyon Toplantısı

5 KİHEP'TEN HABERLER

- 5 Taşmak için Tek Bir Damla Gerekiyordu
- 5 KİHEP'ten Öncesi ve Sonrası
- 6 İyi ki Kadınız!
- 7 Ben Eşittir Hepimiz, Hepimiz Eşittir Ben
- 7 Kendimi Seviyorum
- 8 Dayanışmanın Gücü
- 8 Kendimle Gurur Duydum
- 8 KİHEP Eğitimimiz
- 9 Nihayet
- 9 KİHEP'i Tanıdıktan Sonra

10 KADINLAR VE ÖRGÜTLENME

- 10 Kadın Çalışmaları Derneği: "Sığınma Evlerinde Yaşayan Kadınlar Oy Kullanamıyor"

12 KADIN HAREKETİNDEN

- 12 Meclis Kadın Cinayetlerine Karşı Toplansın
- 12 Ceza Kanunu'nda Yeni Düzenlemeler

13 DÜNYADAN

- 13 Sınırların Ötesinde Hikayeler
- 13 Kadına Yönelik Şiddete Karşı Daha Güçlüyüz

14 HUKUK KÖŞESİ

- 14 Kadınlar ve Siyaset

15 HAKLARIMI ÖĞRENMEK VE DANIŞMAK İÇİN NERELERE BAŞVURABİLİRİM?

Bizden Haberler

KİH – YÇ Olağan Genel Kurulu Gerçekleşti

Derneğimizin 4. Olağan Genel Kurulu'nu 17 Haziran 2014 Salı günü İstanbul'da Cezayir Toplantı Salonunda gerçekleştirdik. Genel Kurulumuzda derneğimize yeni katılan üyelerimizle de buluşma şansı bulduk. Yeni üyelerimize tekrar hoşgeldiniz diyoruz.

Genel Kurulumuza katılan üyelerimiz ile beraber 2013 yılında gerçekleştirmiş olduğumuz faaliyetleri ve bütçemizi ayrıntılı bir biçimde gözden geçirme ve 2014 -2015 yıllarına dair aktivitelerimizi ve tahmini bütçe planlarımızı tartışma fırsatı bularak verimli bir toplantı gerçekleştirdik.

Genel Kurulumuzda geçen dönem Yönetim Kurulumuz ve Denetim Kurulumuz ibra edilirken yeni Yönetim Kurulu ve Denetim Kurullarımız da seçildi. Geçmiş dönemde Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulunda yer alan arkadaşlarımıza destekleri ve çalışmalarını için çok teşekkür ediyoruz.

Görev alan tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyor, birlikte kadının insan haklarının ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştiği, korunduğu ve savunulduğu bir dünya için çalışacak olmaktan dolayı heyecan duyuyoruz.

Derneğimizin 4. Genel Kurulu'ndan bir kare (KİH - YÇ)

Sitemizin yeni görüntüsü

Derneğimizin İnternet Sitesi Yenilendi!

Uzun zamandır planladığımız çalışmalardan biri olan yeni internet sitemizi Derneğimizin'in 20. yılında sizlerle paylaştığımız için çok mutluyuz.

Hayatın, bilginin ve haberlerin çok daha hızlı aktığı bu dönemde bizim de Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği olarak daha hızlı yenilenebilen, bültenlerimiz, videolarımız gibi farklı mecralardaki çalışmalarımızı içerebilecek, çalışmalarımızı ve kaynaklarımızı sizlerle daha etkili ve kolay şekilde paylaşmamıza izin verecek bir internet sitesine ihtiyacımız olduğu açıktı. Yeni internet sitemiz tam da bu ihtiyacımızı karşılayacak nitelikte oldu. Sitenin kurulmasında emeği geçen herkese çok teşekkür ediyoruz.

Yeni internet sitemizde tüm yayınlarımızı, programlarımıza dair bilgileri, Derneğimiz ve genel olarak Türkiye ve dünyadaki kadın hareketi hakkında haberleri ve ayrıca Yasalardaki Haklarımız, Destek Almak için Başvurulabilecek Yerler gibi kaynak bilgileri bulabileceğiniz bölümler yer alıyor. Hem Derneğimizi tanıtan, hem de bir bilgi kaynağı olarak kurguladığımız internet sitemizden sizlerin de sıkça kullanarak yararlanacağını umuyoruz. Unutmadan sitemizin adresi: www.kadinininsanhaklari.org

2014 KİHEP Değerlendirme ve Koordinasyon Toplantısı

Ebru Batık

KİHEP Grup Yönlendiricisi - KİH-YÇ

Ağustos 2013'ten bu yana Sabancı Vakfı'nın desteği ve Van Kadın Derneği ile İzmir Kadın Dayanışma Derneği'nin ortaklığıyla "Haklarımızla Varız" projesini yürüttük. Bu projeye ilk kez kadın örgütü temsilcileri ve belediyelerin kadın merkezlerinden gelen eğitici adaylarıyla Eylül 2013'de gerçekleştirdiğimiz KİHEP Eğitici Eğitimi'nin ardından bu kez 1-3 Ağustos 2014 tarihleri arasında eğitimcilerimizin ilk grup deneyimlerini değerlendirmek için bir araya geldik. 2014 KİHEP değerlendirme ve koordinasyon toplantısına farklı illerden 17 grup yönlendiricimiz katıldı. Süpervizyon desteği alarak gruplarını başarıyla tamamlayan 17 grup yönlendiricimiz KİHEP eğitici sertifikasını almaya hak kazanırken, benim de aralarında bulunduğum grup açamayan üç eğitici adayının payına ise "grubu açan sertifikayı alır" yazılı not düştü.

Toplantının ilk iki gününde saha uygulaması deneyim paylaşımlarının yanı sıra küçük grup çalışmaları, yeni eğitim materyallerinin değerlendirilmesi gibi birçok farklı çalışma gerçekleştirdik. Toplantının son günü ise gelecek planlarımızı ve stratejik işbirliklerini konuştuk. Toplantıda ayrıca "Haklarımızla Varız" projesi çerçevesinde KİHEP gruplarında yer alan katılımcıların program değerlendirmesini içeren bir analiz çalışmasının sunumunu yaptık. Grup yönlendiricilerimiz ile paylaştığımız bu bilgileri Mor Bülten aracılığıyla sizlere de iletmek istedik.

"Haklarımızla Varız" projesi bünyesinde KİHEP, Ekim 2013-Temmuz 2014 tarihleri arasında, 308 kadına ulaştı. Bu süreçte KİHEP'in ulaştığı kadın sayısının en fazla olduğu il İzmir (%28). Onu, %16 ile Diyarbakır takip ediyor. Elimizdeki verilere göre;

- KİHEP katılımcılarının yaş ortalaması 36. Katılımcılar, ağırlıklı olarak 18-30 yaş (%36) ve 31-40 yaş (%28) gruplarından oluşuyor.

- Katılımcıların %53'ü evli, %40'ı ise daha önce hiç evlenmemiş bekar kadınlar. Evli kadınların ortalama evlilik yaşı 21 ve %92'si çocuk sahibi.

- Eğitim durumu yüksek bir katılımcı profiliyle karşı karşıya olduğumuzu söyleyebiliriz. KİHEP katılımcılarının %33'ü lise, %45'si ise üniversite ve üzeri eğitim aldığını ifade etmiş. Bu oranlar Türkiye ortalamasının çok üzerinde.

- Katılımcıların %36'sı ev içi ya da ev dışı gelir karşılığı bir iş yaptığını belirtmiş. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde olsa da katılımcıların eğitim durumu göz önüne alındığında görece düşük kalmakta.

Toplantı hem keyifli hem verimli geçti (KİH – YÇ)

Ankete katılan kadınların en çok faydalandıkları oturum %95 ile Kadının İnsan Hakları oturumu. Onu, %94 ile kadın örgütlenmesi oturumu takip ediyor. Sonuçlar, KİHEP'in uygulandığı ilk haftadan itibaren katılımcılara fayda sağladığını ve benimsendiğini ortaya koyuyor. Bunda grup yönlendiricilerinin etkisi oldukça fazla. Katılımcıların %96'sı KİHEP grup yönlendiricisi için "çok iyi" ifadesini kullanmış. Eğitimin içeriği için "çok iyi" diyenlerin oranı %74. Bu oran modüllerin işleniş ve materyaller için ise %77.

Bu program sırasında hayatınızda ne değişti? sorusuna gelen cevapların %43'ü "kendi haklarımı, kadının haklarını öğrendim, farkındalığım arttı" şeklinde. Katılımcılar, özellikle iletişimlerinin geliştiğine, çevrelerindeki diğer kadınlara destek olduklarına, kaynak kişi haline geldiklerine vurgu yapmaktalar. *Bu program sonucunda hayatınızda yapmayı düşündüğünüz bir değişiklik var mı* sorusuna verilen cevaplar arasında ise kurslara gitmek, öğrendiklerini diğer kadınlarla paylaşmak ve iş bulmak/kendi işini kurmak ilk sıralarda yer alıyor.

KİHEP katılımcılarının doldurduğu değerlendirme anketlerinden yola çıkılarak hazırlanan çalışma, KİHEP'in tüm katılımcılar üzerinde sürdürülebilir, geniş kapsamlı ve olumlu etkileri olduğunu doğrulamakta. Umarız KİHEP önümüzdeki senelerde daha fazla kadına ulaşır ve *her şeyin başlangıcı olmasa da değişimin başlangıcı*¹ olmaya devam eder.

KADININ İNSAN HAKLARI EĞİTİM PROGRAMI (KİHEP) NEDİR?

Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı (KİHEP), 1995 yılında Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ) tarafından geliştirildi. 17 yıl içinde, Türkiye'nin 54 iline ve Kıbrıs'a ulaşan programa şimdiye kadar 12 binin üzerinde kadın katıldı. 16 hafta süren KİHEP, kadınların çok çeşitli alanlarda karşılaştıkları insan hakları ihlalleri konusunda toplumsal bilinci artırarak, kadınların bu sorunlar karşısında çözümler üretmelerine yönelik donanımı kazanmalarını sağlamayı, feminist bir bilinç oluşturmayı, kadınların Türkiye'de demokratikleşme sürecine özgür ve eşit bireyler olarak katılmalarını ve kendi bağımsız örgütlenmelerini yaratmalarını desteklemeyi amaçlıyor.

Taşmak için Tek Bir Damla Gerekiyordu

Dilek Taş

KİHEP Katılımcısı - Diyarbakır

Öncelikle merhaba. Sizleri saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Diyarbakır Yenişehir Belediyesi EPİDEM Kadın Danışma Merkezi aracılığıyla KİHEP eğitimi ile tanıştım. Bu eğitim hayatımda ciddi değişiklikler yapmamı sağladı. Teoride tamamlanmış inanç ve mücadelemi, haklarımı ve özgürlüğümü alma direncimi pratiğe dökmemi sağladı. Bunu daha da açmam gerekirse, çok da yabancı olmadığımız bir durumu açıklamam gerekecek. Başta ailem olmak üzere yaşadığım çevrede ağır bir psikolojik baskı altındaydım. Kadının cinsellik ve üreme aracı olarak kullanıldığı bir yapının içinde size bu misyon dışında başka bir misyon yakıştırmayı reddeden bir ailede ve çevrede, mahalle baskısıyla hamuru yoğrulmuş "bilmem kim ne der"ci bir zihniyetten kurtulamamış bir ortamda büyüdüm. Düşüncede bütün bunlarla mücadele edebildim. En azından kendim için doğru olanın bu kaderci anlayış olmadığını biliyordum. Çünkü daha kadın dünyaya gelmeden önce bedeni, zihni ve duyguları üzerine verilmiş kararların erkekten ve erkekleşmiş kadınların tekelinden çıkıp biz kadınlara devredilmesi vaktinin çoktan geçmiş olduğunun farkına varmıştım. Küçük (büyük) bir dokunuş gerekiyordu bunun için. Taşmak için tek bir damla. İşte bu noktada KİHEP en büyük destekçim oldu. Özellikle Doğu ve Güneydoğu (Kürdistan) bölgelerinde bu çalışmaya ağırlık verilmesi çok sevindirdi beni.

Eğitime başladıktan sonra, her ders kendi hayatımla ilgili çözüm bulma dersi gibiydi. Zorla evlendirilmeye çalışılma, eğitim hakkının gaspı, beden üzerindeki kararların kadında değil erkekte olması. Bunlar çok da yabancı olduğum şeyler değildi. Hem kendi hayatımda hem de çevremdeki kadınların hayatlarında. Kendi özgürlüğümü kazanmadıkça başka kadınlara yardımcı olamayacağımı biliyordum. Bir yandan kendi mücadelemi devam ettirirken, diğer yandan bu bölgedeki kadınlar için mücadele etme yoluna girdim. Özelden genele doğru adım atmalydım. Biliyorum ki dünyanın diğer ucunda ezilen tek bir kadın bile varken, özgürlüğümü tamamen kazanmış olamam.

Öncelikle bu konuda bana desteğini esirgemeyen EPİDEM'e ve çok değerli eğitimcilerine ve bu eğitimin (KİHEP) kurucuları başta olmak üzere tüm ekibine teşekkürlerimi sunar başarılarının devamını temenni ederim. En güzeli ne biliyor musunuz, aldığım bu eğitim sayesinde çevremdeki kadınları da bilinçlendirmeme ve onlara yardımcı olmama vesile olmuş olmanız... Kadının kurtuluşu, halkların ve proletaryanın kurtuluşuna gebedir...

KİHEP'ten Öncesi ve Sonrası

Hale Kolay

KİHEP Grup Yönlendiricisi - İzmir Kadın Dayanışma Derneği

2013 - 2014 dönemi boyunca İzmir'de yürüttüğüm KİHEP grup çalışmasına katılan bazı kadınların programla ilgili görüş ve deneyimleri:

Gülner Polat: 17 Şubat 2014'de e-postalarımı açıp baktığımda KMO'dan şöyle bir yazı geldiğini gördüm; "TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Kadın Çalışma Grubu'nun TMMOB Üyesi kadın meslektaşlarına yönelik düzenleyecekleri KİHEP ile ilgili bilgi ekte gönderilmiştir." Konu haklar olunca gelen daveti reddetmem mümkün değildi. Ama nasıl bir etkinlik olduğu konusunda hiç bir fikrim yoktu.

Sonra eğitim başladı. Eğitimcimizin yardımı ile içimde var olan birçok düşünce ve duyguyu analiz edip kendimi ve hayatı sorgular buldum kendimi. Beni ezen dogmaların yaşamımdan bir bir çıkıp gittiğini farkettilim bir süre sonra. Geleneksel bakışın hayatımda ne büyük bir yer tuttuğunu fark ettilim. KİHEP eğitimleri bana özgürlüğümü verdi. Ve bir sınıf dolusu arkadaş kazandım.

Artık hayata karşı başım daha dik. Sosyal hayatın içinde sesim daha yüksek çıkıyor. İçimdekileri kendime saklayıp köşemde sinir olmak yerine söylüyorum. Bu durum da karşımdaki ile etkileşip değişim yaratmakla sonuçlanıyor. Kelebek etkisi teorisi KİHEP sayesinde yaşamın içinde tekrar yerini alıyor.

Naime Beken: KİHEP'ten ÖNCE, kendimi eksik etek sanırdım. Ulu orta her yerde sesimi yükselterek konuşmaz ve gülmezdim. Herhangi bir ortamda "HAYIR" denmişse nedenini sormazdım. KİHEP'ten SONRA, kendime sordum peki ama "NEDEN?". Çünkü, ayıptı, günahı.

KİHEP'te öğrendiklerimi her ortamda paylaştım. Belki hiç kimseyi değiştiremedim. Fakat kendim ön yargılarımdan arındım. Eğitimde tanıştığımız arkadaşlarla ortak bir dil geliştirdik. Birbirimizden çok farklı görünsek de "KADIN"ın ortak paydada birleşip örgütlenince ne kadar güçlü olabileceğini fark ettik. Ve fark ettik ki biz kadınlar tek başına da VARIZ. Dilerim ki KİHEP her kadına nasip olur. Teşekkürler!

Ayşen Oral: Öncesinde uzun süreli olacağı için programa heyecanlı, istekli ve meraklı başladım. Sonrasında ise, konular ve içerik program akışı belli olduğunda, eksik olduğum konularda bilgilendim, keyifli ve eğitici bir programdı. Her kadının KİHEP programına dahil olması gerektiğini düşünüyorum.

İyi ki Kadınız!

Fezel Nizam

KİHEP Grup Yönlendiricisi - Feminist Atölye (FEMA)

Şubat - Mayıs ayları arasında Kıbrıs Mağusa'da yürüttüğüm KİHEP grup çalışmasına katılan bazı kadınların programla ilgili görüş ve deneyimleri:

Hilmiye Sezer Kumbur: Kişisel farkındalığının yanı sıra toplumsal duyarlılığı da artırdığına inandığım KİHEP grubuna katkı koyan ve bu bağlamda çaba gösteren herkese teşekkürlerimi borç bilirim. Eğitim süreci ile beraber hayatımdaki değişim de hız kazandı. Haklarının bilincinde biri olarak bilmediğim birçok konu hakkında da bilgi sahibi oldum.

Kadınların, inandıkları ve istedikleri takdirde, her türlü sorunla baş edebilecek kadar güçlü bir yapıya sahip oldukları inancındayım. Her şey kendini tanımakla başlar! Hayatımın her alanında da bu söze inandım. Bu da beni daha güçlü hale getirdi. KİHEP sayesinde belki de yıllarca sürecektir dostlukların da temelleri atılmış oldu. Birbirinden farklı, birbirinden eşsiz, güçlü, istikrarlı ve yüreği yaşama sevinci ile dolu harika kadınlarla tanışma ve bir arada bulunma şansına eriştim. İyi ki doğmuşuz, iyi ki varız ve iyi ki kadınız. Yaşasın KİHEP!

Gamze Ekemen: Bu dört aylık eğitimde oldukça güzel dostluklar edindim. Hiçbir şey kazanmamış dahi olsam, ki oldukça şey kazandım, bu bile yeterdi. Gerek bilgim dahilinde olan gerekse bilmediğim onca şey hakkında farklı görüşler aldım. Öğrendiğim tüm bilgilerin hayatımda büyük farklılıklar yarattığına inanıyorum.

Bilinçlenmemin yanı sıra çevremdeki insanları da bilinçlendirebilmek bana ayrı bir mutluluk ve umut veriyor. Bu eğitime katıldığım için asla pişman olmadım, gittiğim her gün acaba bugün bizi neler bekliyor diyerek

gittim. Hayatımda değiştirebildiğim yönlerim oldu fakat değiştiremediklerim de oldu ve bunun üzerinde uğraşıyorum. Tüm KİHEP kadınlarına saygılarından, sabırlarından ve anlayışlarından dolayı teşekkür ederim.

Erda Can: Bir oluşum düşünün ki uzun süredir yaptıklarını heyecanla takip ediyorsunuz, izliyorsunuz, içinde olmak istiyorsunuz ve birden bunun bir parçası olmak için elinize bir fırsat geçiyor... İşte 'Feminist Atölye' (FEMA) tarafından 1 Şubat- 24 Mayıs 2014 tarihleri arasında Mağusa'da düzenlenen Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı sayesinde bu bütünün bir parçası oldum. Önceleri birbirine yabancı olan 20 kadar kadının

4 ay sonunda birbirine sıkıca kenetlendiğini gördüm. Sadece eğitim değil deneyimlerle de pekiştirilen, hem çok şey öğrendiğim hem de çok eğlendiğim ve her zaman bir umut ışığı olduğunu bana gösteren bir eğitim süreci oldu. Paylaşılan dertlerin, hüznlerin yanı sıra hala daha kulaklarımı çınlatan kahkahalar var...

Artık daha bilinçli, daha mutlu, daha umutluyum. Sadece kendim için değil aynı yeryüzünü paylaştığım tüm kadınlar için bu umudum.

Siz de bu bütünün bir parçası olmak istiyorsanız eğer hiç gecikmeden gidip bu fırsatı yakalayın, inanın ki çok uzağınızda değil...

Resmiye Kesat: KİHEP bir kadının katılıp kendine yaptığı ve yapabileceği en büyük iyilik. KİHEP'in bana kazandırdığı en büyük şey birçok konuda farkındalık kazanmam oldu. Eğitim ile kadının toplumdaki haklarını öğrenmenin yanı sıra, ülkemizde ayrıca aile içerisinde bile ataerkil bir yapının hüküm sürdüğü, buna karşın kadının her daim güçlü olarak her şeyi kimseye muhtaç olmaksızın yapabileceğini ve kadınsız bir dünya olmayacağını, kadınların dayanışmasından büyük güçler doğacağını öğrenmem oldu.

Katılımcıların sertifika töreni (Fezel Nizam)

Ben Eşittir Hepimiz, Hepimiz Eşittir Ben

Şimel Beğik

KİHEP Grup Yönlendiricisi - Diyarbakır-EPİDEM

KİHEP ile tanışmam 2013 yılında eğitici eğitim programına katılmamla oldu. Programa katılmadan önce de kadın hakları ve mücadelesiyle ilgili yoğun bir çalışma içindeydim. Ama bu program kadın çalışmalarını sürdürürken daha bilinçli ve daha sabırlı olmam konusunda çok yardımcı oldu. Bu mücadeleyi sürdürebilmek için çok daha fazla sabır gerekiyor. Problemlerini paylaşmak için benimle iletişime geçen kadınlara yaklaşımım konusunda ciddi değişikliklere gittim. Artık çok daha fazla göz teması kurmaya başladım. Bu hem kendi açımdan hem de karşımdaki birey açısından çok daha olumlu ve verimli sonuçlar elde etmemi sağladı. Artık daha farklı bir inanç içindeyim. "Cevap bende" demeye başladım. Ataerkil toplumda, kadına yönelik, çocukluktan itibaren başlayan her türlü şiddet ve sömürü, bir süre sonra kadının da bunu kabullenmesiyle, kadının kendini bir birey olarak bile görmeyeceği, ölümünü dahi kabullenebileceği kadar kötü bir duruma sokmuştur kadını. Bu kabullenmişlikle hayatlarını sürdüren, kendine ait herhangi bir fikri olmayan ya da olduğunu kabul etmeyen kadınların bu kalıplardan sıyrılıp kabuklarını kırmaları çok zorlu ve sancılı bir süreç. Bu süreçte, kadının kendine olan inancını yitirmemesi ve kendinde mücadele edecek gücü bulması için çok kritik bir noktada durduğumu fark ettim. Kadınlardan gelen ve kadınlarla ilgili olan her sorunun cevabının bende olduğuna inandım. Önce sindirdim, yaşadım, hissettim; güçsüz hissettim, çaresiz hissettim, sonra içimde bir ışık hissettim, -biliyordum ki en yararlı icatlar, en kötü koşullarda bulunmuştur- inancım icadım olmuştu.

Daha güçlü bağlar kurabiliriz (KİH- YÇ)

KİHEP değerlendirme toplantısında, her kadın grubunu değerlendirirken, farklı bölgelerdeki kadınları daha iyi tanımaya başladığımı fark ettim, bu ise bana dünyadaki kadınlara yönelmem gerektiğini öğütledi. Tüm dünyadaki kadınları bir insan gibi düşünün. Eskiden insan elini tanırken, kırılan önyargılarım sayesinde, insanın elden ibaret olmadığını görmeye başladım. Saç uçlarından, ayak tırnaklarına kadar, bedenden bağımsız

görmediğim ruha kadar her noktayı tanımaya hazır hale geldim. Bu mücadele "içinde olduğum kültürden olan kadın" mücadelesi değil, dünya kadın mücadelesi olmaya başladı. Ve anladım ki, farklı dillerden, farklı kültürlerden beslenmiş olsak da, sorunlarımız ortak. Birbirimizi anlayıp, dünyanın bir ucundan diğerine kurduğumuz köprülerle daha güçlü bağlar kurabiliriz; *Ben eşittir hepimiz, hepimiz eşittir ben diyebilmek için!*

Kendimi Seviyorum

Esin Malay

KİHEP Katılımcısı - İzmir

Sevgili Arkadaşlarım... Yaşım 52... 18 yaşında evlendim. 2 çocuğum var; bir kız, bir erkek. Evliliğim çok çabaladığım halde bir türlü yolunda gitmedi, gerginlikle ana evine döndüm. 13 yılın sonunda boşanmayla sonuçladık evliliği ve çocuklarımı yanıma aldım. Sorunlar yine devam etti. Parasızlık, işsizlik, üstüne üstlük de boşanmış olmanın getirdiği yük ve dedikodu psikolojimi bozmaya başlamıştı. Ailem sahip çıkıyordu, ama ben bu yükü ruhsal olarak kaldıramıyordum. Uzatmayalım bu yorgunluğun üzerine çocuklarım büyüdü, okudular, meslek sahibi oldular. Şimdi biri evli, diğeri bekar; bekar olan oğlumla oturuyorum. Kendimi idare eder durumdayım ama yılların bana verdiği mutsuz yaşam beni bıkkın, üzgün, mutsuz, yalın birisi yaptı.

Böyle bir ruh çöküntüsü geçirdiğim bir zamanda tanıdım KİHEP'i. Yaşadığım bölgede açılmış olan kurs yerinde bir psikologla görüşüyordum, onun önerisiyle tanıştım KİHEP eğitimiyle. Önce acabalarla geldim; bir ders saatinde sıklıdım, ikinci ders saati alıştım artık üçüncü ders burası tam bana göre dedim. Eğiticimiz bizlerle iyi iletişim kurdu, hepimizi bir potada topladı. İLETİŞİM konusu bana çok iyi geldi. Sosyal haklarımız, hukuksal haklarımız, cinselliğimiz, aile içi şiddete karşı nasıl korunacağımız, çocukların cinsel istismara karşı korunması, eğitim hakkımız, feminizm nedir, kadın örgütlenmesi konularını öğrendik. Şimdi ben diyorum ki SONUÇ: Kendime güvenim geldi, güçlendim! Karşımdakine karşı davranışlarımı benim ayarlamam gerektiğini gördüm. Kendimi seviyorum, mutluyum, yapacağım davranışlarımda dik duruyorum. Hatalarım da olsa benim, iyi de benim, kötü de benim. Sorumluluğumu bilerek davranıyorum. Eğitimden arkadaşlarım oldu, bazıları da dostum oldu, birbirimize sırdaş olduk, paylaşımcı olduk. Yaşamımızda maddiyatın önemli olduğu kadar maneviyatın daha önemli ve de gereksinim olduğunu düşünüyorum ben. KİHEP ile manevi gücüme güç kattım. Egemenliğimi elime aldım. Kendime ve çevreme de yararlı olacağım. Bu eğitimi tüm arkadaşlarıma tavsiye ediyorum.

Dayanışmanın Gücü

Gurbet Kabadayı

KIHEP Grup Yönlendiricisi - Antalya Kadın Dayanışma Derneği

KIHEP'le beraber algılarımın daha da geliştiği toplumsal cinsiyet konusunda, hayatımın her alanında farklı uygulamalar yapmaya çalışıyorum. Bir sene içinde açmış olduğum iki grupta da bu konuda gözlemlediğim çok büyük değişiklikler oldu. Özellikle genç kadınlar yaşadıkları ayrımcılığı artık daha fazla gördüklerini dile getiriyorlardı ki bu ayrımcılığın artmasından öte, KIHEP sayesinde görünür olmaları ile alakalıydı. KIHEP Eğitici Eğitimi sonrası açtığım ilk grubumdan sonra kadınlar öncelikle çok güzel dostluklar geliştirdi.

Gruptan iki arkadaş, evde kurdukları atölyelerinde bez çanta yapıp internet üzerinden satmaya başladılar. Adını MOR SAYFA koydukları -ki isim de grup arkadaşlarının kolektif bir çalışması sonucu ortaya çıktı- Facebook sayfası aracılığıyla küçük siparişler alıp satış yapıyorlar. Emeklerini işe çevirmeleri dayanışmanın en güzel göstergelerinden biriydi. Katılımcılardan bazıları KA-DER'in siyaset akademisine katıldı ve bu konuda artık onlar da eğitim veriyor. Özellikle Antalya yerelinin kadın konusunda çeşitlendirmeleri beni inanılmaz heyecanlandırıyor. Ayrıca grup katılımcılarının tamamı derneğe üye oldular ve gönüllü olarak faaliyet yürütüyorlar. Hukukçu kadınlar aldıkları gönüllü başvurular ve her anlamda sundukları destekle Antalya'nın yerel örgütlenmesi olan Antalya Kadın Danışma'ya güç kattılar, renk kattılar. Katılımcılardan bazıları var olan partilerde aktif siyaset yürütmeye başladılar ve geleceğe dönük olumlu planları var.

Grup yönlendiricilerimizden Gurbet'in ilk KIHEP grubundan bir kare

Bütün bu değişimleri izleyebilmek ve güzel enerjilerini hissedebilmek KIHEP'in bana sağladığı en büyük mutluluk. Dayanışmanın gücünü hissederek her gün biraz daha güçlü ilerlediğimiz özgür günlere şiarımız her zaman, yaşasın kadın dayanışması!

Kendimle Gurur Duydum

Yeşim Alsan

KIHEP Katılımcısı - İzmir

Günümüzde hemen hemen her kadının hor görüldüğünü görmek mümkün. Bu durumun çok üzücü bir durum olduğunu belirtmek isterim. Kadınların okutulmaması, hor görülmesi son derece çağdışı bir düşüncedir. Hor görülen, okutulmamış kadınların bilinçlendirilmesi ve kendi haklarını öğrenip kendilerini ezdirmemelerini sağlamak çok önemli. Kadınların kendilerini geliştirebilecekleri etkinliklerin yapılması kendi benliklerinin farkına varmalarına ve özgüven kazanmalarına yardımcı oluyor. Bu konu üzerinde bir etkinlik yapılması çok yararlı oldu.

Ben de bu etkinlikten, KIHEP eğitiminden, çok keyif aldım. Bu etkinliğe katıldığım için çok mutlu oldum. Sertifika aldığım için de kendimle gurur duydum. Bu etkinlik sayesinde yeni arkadaşlar edindim. Bu programı düzenleyenlere ve bu programa katılmamı sağlayan Reyhan Hanım'a çok teşekkür ediyorum.

KIHEP Eğitimimiz

Dilşad Sarıca

KIHEP Katılımcısı- Antalya

KIHEP eğitimimiz, sanırım hayatımda geçirdiğim en keyifli eğitim süreciydi. Programın uzunluğu bile problem olmadı ki başlangıçta en çok gözümü korkutan buydu. Dolu dolu içeriği ve konuların işleniş biçimi tam da olması gerektiği gibi planlandığı için olsa gerek, sanki bir eğitim değil de baştan sona bir grup aktivitesi gibiydi. Tabii yönlendiricimiz ve çok sevdiğim arkadaşım Gurbet, bütün enerjisiyle bizleri ihtiyacımız olan şekilde yönlendirerek sürekli akan, değişen ve gelişen tartışma ortamları yarattı. Grubumuzun birbiri ile uyumlu bireylerden oluşmasından da kaynaklı olarak, halen de devam eden çok güzel dostluklar kuruldu. Bana neler kattığını şu anda açıklayamıyorum çünkü KIHEP'ten önceki bakış açılarımı tam olarak hatırlayamıyorum. Tek kötü yanı, toplumsal cinsiyet klişelerinden kaynaklı ayrımcılıkları doğrudan algılıyor olmak sanırım, tabii kötü olan kısım algıda seçiciliğin gelişmesi değil, ayrımcılığın bu kadar çok olması, siyasette, basında, internette, günlük hayatın hemen her anında... Bu yüzden bu program çok önemli ve bu yüzden bu programa emek veren herkes çok değerli. Tekrar teşekkürler...

Nihayet...

Sevgi Binbir

KİHEP Grup Yönlendiricisi - Adıyaman- İzmir Kadın Dayanışma Demeği

Birleşmiş Milletler ve İçişleri Bakanlığı'nın Ortak Programı olarak yürütülen Kadın Dostu Kentler Projesi'nin il koordinatörü olarak Adıyaman'a geldiğimde bir hayli sabırsız ve heyecanlı idim. Hiç bilmediğim yeni bir şehir, yeni insanlar, ille de kadınlar...

İçimde coşkun bir sevinç ve enerji ile hayata karışmak, kadınlarla buluşmak, deneyimlerimizi paylaşarak çoğalmak, kendimizden başlayarak hayatı değiştirmeye adım atmak istiyordum. Zira uzun bir bekleyişten sonra nihayet 2013 yılı KİHEP Eğitici Eğitimi'ne katılabiliştim. Birlikte katıldığımız arkadaşlarımız birer birer gruplarını açarken ben hala yeni bir şehirde olmam nedeniyle çabalayıp duruyordum.

Nihayet Kadın Dostu Kentler Programı çerçevesinde resmi kurum ve kuruluş müdürlüklerinde kurulan Kadın-Erkek Eşitlik Masası/Birimi görevlileri ile uğraş gerektiren bir sürecin sonunda KİHEP grubu oluşturduk.

KİHEP'i Tanıdıktan Sonra

Hamide Özer

KİHEP Grup Yönlendiricisi - Hakkari

KİHEP toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda bir çok deneyimler kazandırdı bana ve grubumdaki katılımcılara. Toplumsal cinsiyet eşitliği kadınların ve erkeklerin toplumsal yaşama her alanda eşit katılımları olarak tanımlanmaktadır. Kısacası kadın ve erkeklerin eşit hak ve olanaklara sahip olduğu durumdur. Toplumsal cinsiyet eşitliği içerisinde yaşamak bir insan hakkıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinde sosyal yönden kadın ve erkeğe verilen rol ve sorumluluklar eşit olarak tanımlanmıştır, oysa erkekler bunu uygulamıyor, kadın haklarını çiğniyorlar.

KİHEP sırasında toplumsal cinsiyet eşitliği kavramı bana ve grubumdaki katılımcılara çok şey kazandırdı. Kız çocuklarının okutulması, resmi nikah kıymanın önemi, kadınların sadece ev kadını olarak değil de ev dışında da çalışmalarını destelemek, çocukların sorumluluklarını eşit paylaşmak, kadının da her alanda çalışabileceği, erkeklerin sahip olduğu haklara kadınların da sahip olduğunu, kadınların güçlü olduğu, kadının da okuyup her türlü mesleğe sahip olacağı, ailede kız - erkek çocuk ayrımı gözetmeksizin çocuklara eşit davranmayı, aile içindeki kararları birlikte almayı, şiddete karşı durmanın gerekliliği gibi bir çok deneyimler kazandık.

Önce görev gereği bir araya gelen kadınlardık. Mesafeli, temkinli bir duruş ile başladık. Sonra sırası ile "hanım", "bayan" demeyi bıraktık. Ardından önyargılarımızı...

"Birbirinden öğrenen, güçlenen kadınlar" (KİH - YÇ)

Devam eden günlerde birbirinden öğrenen, eğlenen, paylaşan, paylaştıkça güçlenen, kendimize ve hayata dair bir kadının penceresinden sorular soran ve yanıtlar arayan bir grup olduk.

İlk grubumda varlıkları ile beni çoğaltan sevgili grup arkadaşlarıma ve bu program nedeniyle kadınların buluşması ve güçlenmesi için KİHEP'i yaşatan, emek veren tüm kadınlara sonsuz sevgilerimi gönderiyorum.

Kadınlarla bir araya gelip bütün kadınların yaşamış ve anlatmış olduğu deneyimleri dinlemek beni çok bilgilendirdi; bu deneyimlerden faydalandım. KİHEP'te bütün kadınların ortak sorunlar yaşadığını ve kadınların yalnız olmadığını gördüm. KİHEP bana çok güç kattı.

Hamide Özer-Hakkari Belediyesi Binevş Kadın Danışma Merkezi

Sığınmaevlerinde Yaşayan Kadınlar Oy Kullanamıyor!

Gül Erdost

Kadın Çalışmaları Derneği

2011 yılının Aralık ayında kurulan Kadın Çalışmaları Derneği kadınların birey olarak, çeşitli çalışma grupları ile ya da tüzel oluşumlar içerisinde güçlenmesi için toplumsal cinsiyet duyarlılığı ve farkındalığı temelinde destekleyebileceği yerel, bölgesel ve uluslararası çalışmalar yapmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmalarında bireyin saygınlığı, topluma karşı sorumluluk, eşit davranma, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerini esas alır.

Dernek, kadına ilişkin sorunların çözümü için kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, uluslararası kuruluşlar, meslek kuruluşları ve odaları, sendikalar, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği ve ortaklık yapmaya hazırdır. Bu çalışmalarını yaparken kamuoyunu bilgilendirmek, harekete geçirmek ve desteğini almak üzere çeşitli basın toplantıları ve kampanyalar düzenleme kararlılığındadır.

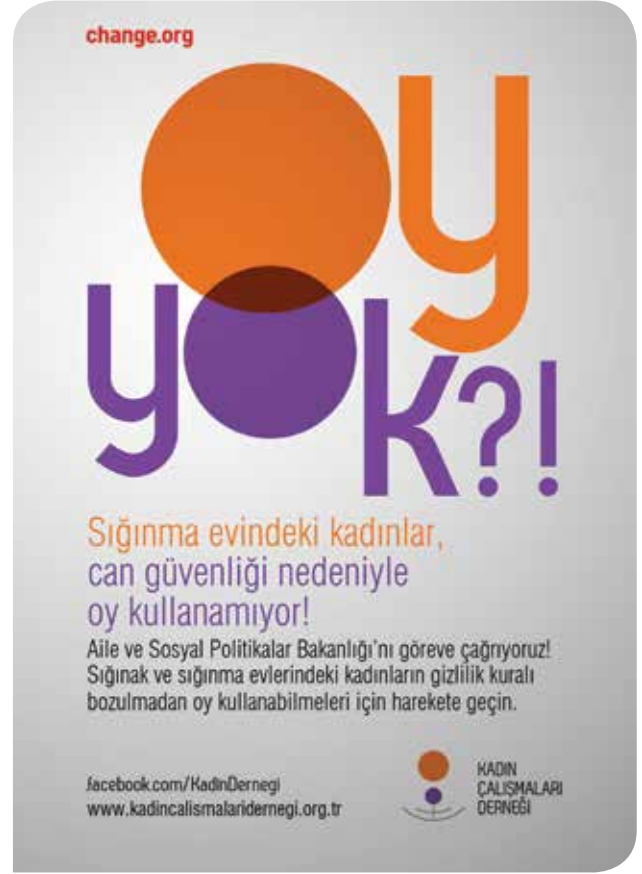
Derneğin 2014 yılında sığınmaevlerinde yaşayan kadınların oy kullanma hakkı üzerine yaptığı kampanyanın bildirisi şöyle:

“SİĞINMAEVLERİNDE YAŞAYAN KADINLAR OY KULLANAMIYOR...”

Cumhurbaşkanlığı seçimini geçirdik, gelecek yıl da önümüzde genel seçimler duruyor. Üzgünüz, görülüyor ki sığınmaevinde yaşayan kadınların en doğal seçme hakkını kimlikleri ifşa edilmeden güvenlik içerisinde kullanabilmelerini sağlayacak yasal düzenlemelerin yapılmasına ilişkin herhangi bir adım atılması yine söz konusu değil.

Kadın Çalışmaları Derneği toplumun en büyük sorunlarından birisi olan şiddetin doğurduğu sonuçlardan kurtulmak için geldikleri sığınakta “kadınların yok sayılarak ötekileştirilmesine” karşı durmak için imza kampanyasını yaşama geçirmiştir.

Ocak 2013 öncesinde sığınmaevinde kalan kadın, ya nüfus kayıt sisteminde görülmemekte ya da ikametgâhi olan sığınmaevi öncesi yaşadığı mekanda yer almakta idi. İlkinde oy kullanması görünmez olması nedeniyle mümkün değil iken, ikincisinde ise can güvenliği nedeniyle ikametgâhından uzakta yaşamak zorunda kaldığı için oy kullanamamaktadır.

(Afiş: Kadın Çalışmaları Derneği)

Ocak 2013 yılında ŞÖNİM'ler vasıtasıyla sığınmaevlerinde kalan kadınlar kayıt altına alınmıştır. Bu şekilde görünmezlik sona ermiştir. Ancak kadınların seçme haklarını kullanabilmelerine ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Hali hazırda Aile ve Sosyal Politika Bakanlığı da sığınmaevlerinde kalan kadınların oy kullanamamalarını ikinci nedene, yani güvenlik sorununa bağlamaktadır. Şiddeti genelde en yakınından gören kadın saklanmakta ve ikametgâhının, aynı zamanda seçmen listesinin olduğu mekana oy kullanmak için dönememektedir.

Sığınmaevlerinin tümü kamu denetiminde olan kurumlardır. Tüm vatandaşların olduğu gibi sığınmaevlerinde yaşayan kadınların da yaşamlarını güven içerisinde sürdürmeleri, oy kullanmaları dahil vatandaşlıktan doğan haklarını kamunun ilgili kurumlarının koruması altında kullanmaları beklenmektedir.

Bu soruna Avrupa ülkeleri değişik biçimlerde çözüm üretmişlerdir.

Avusturya'da sığınmaevlerinde kalan kadınlar seçme haklarını yazdıkları mektupla kullanmaktadırlar.

Norveç'te sığınmaevinde kalan kadınlar için seçimlerden bir süre önce oy kullanmaları sistemi getirilmiştir (yurtdışındaki vatandaşlarımızda olduğu gibi). Can güvenliği sorunu olmayan kadınların belediyede kullandıkları oylar seçim bürosuna götürülmektedir. Can güvenliği olan kadınların sığınmaevinde kullandıkları oylar ise gelen görevli tarafından seçim bürosuna götürülmektedir.

Kadın Çalışmaları Derneği Olarak Bu Konudaki Önerilerimiz

1) Sığınmaevinde kalan kadınlar oylarını seçim günü değil, yurtdışındaki vatandaşlarımıza uygulanan sistemde olduğu gibi daha önce saptanacak farklı bir tarihte Bakanlığın belirlediği güvenli merkezlerde kullanabilirler.

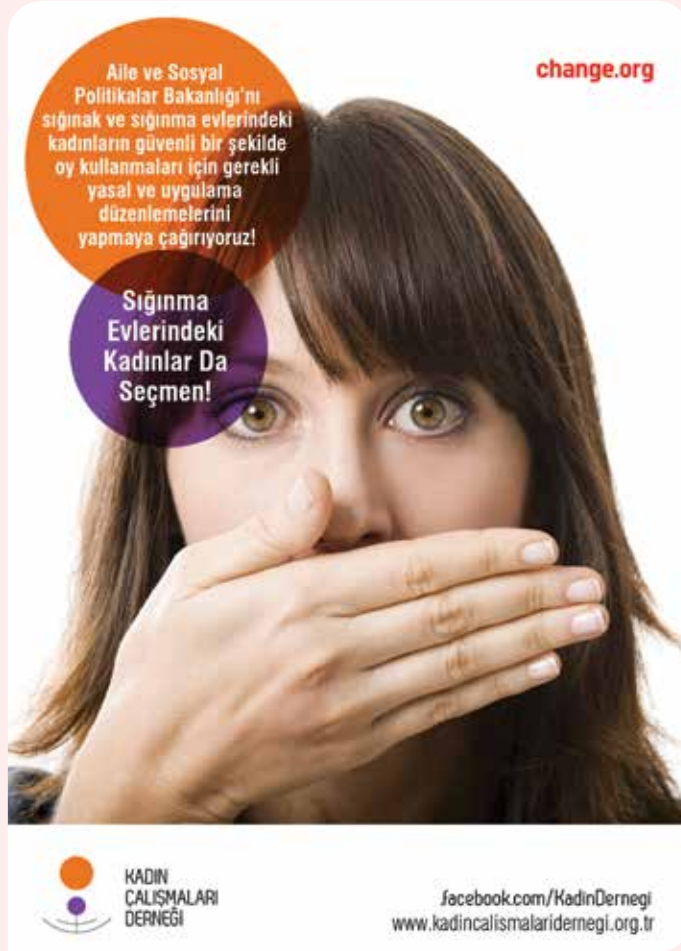
Kamuoyuna ilan edilmemiş bir tarihte oy kullanmaları güvenlik sorununu azaltacaktır.

2) Can güvenliği olmayan kadınlar için; Sığınmaevleri ile Yüksek Seçim Kurulu arasında geçici bir süre için kurulacak elektronik sistem ile buldukları sığınmaevinden hiç dışarı çıkmadan dijital/elektronik ortam aracılığıyla kullanabilirler. Kadının tek başına kendi iradesiyle oyunu kullanması için sığınmaevi yöneticisinin ya da herhangi bir çalışanın kadınların yanında olmaması sağlanmalıdır. Bu amaçla YSK'dan bir çalışan da oy kullanma sırasında sığınmaevinde hazır bulunmalıdır.

Başlatığımız kampanyaya çeşitli kurum ve kişilerden 1000'in üzerinde imza gelmiştir.

Bu imzalar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurumlara iletilecektir.

Sizler de yazacağınız yazılar ya da yapacağınız konuşmalarda konuya dikkat çekebilir ve sorunun çözümüne katkıda bulunabilirsiniz.”

(Afiş: Kadın Çalışmaları Derneği)

Meclis Kadın Cinayetlerine Karşı Toplansın

Kadın ve LGBTİ örgütleri ile bazı feminist inisiyatiflerden oluşan 57 örgüt, siyasi partilerden, demokratik kitle örgütlerinden kadınlar ile bir araya gelerek, kadın ve trans cinayetlerine karşı birlikte ses verdik.

Kampanya'ya dair eylemlerden birinde kadınlar İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı İl Müdürlüğü'nü basarak pankart asıp basın açıklaması yaptılar. (Fotoğraf: #KadınKatliamıVar)

Derneğimizin de aralarında olduğu Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Eylem grubu adına Temmuz ayı boyunca süren 20 farklı ilde 25'den fazla sayıda eylem gerçekleştirildi. Eylemlerin amacı Meclis'in kadın ve trans cinayetleri ile ilgili acil ve tek gündemli toplantılar yapmasını sağlamaktır. Çok sayıda kadın örgütünün imzaladığı basın açıklamasında "Soruyoruz: İki gün içinde altı kadın cinayeti işlenmişken, kadın cinayetleri evde, işyerinde, sokakta, her yerde, özel ve kamusal alanda her an yaşamımızı tehdit eder hale gelmişken, Meclis nerede?" denildi.

"Meclis olağanüstü toplansın", "devlet ve hükümet kadın cinayetlerinden sorumludur" sloganlarıyla örgütlenen eylemlerde kadın cinayetlerindeki artış vurgulanırken, haksız tahrik indirimleri, ataerkil söylemler, kadına yönelik şiddeti engellemek için oluşturulan 6284 sayılı kanun ve İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasındaki sıkıntılar dile getirildi. #KadınKatliamıVar hashtagi ile sosyal medyada da yer alan eylemler ses getirdi, yerel ve ulusal basında konu ile ilgili birçok haber yayınlandı. Kampanya ve eylemler kadın cinayetleri meclis gündemine alınıncaya kadar devam edecek.

Ceza Kanunu'nda Yeni Düzenlemeler

18 Haziran'da kadınlara ve çocuklara yönelik cinsel suçların cezalarında artırım öngören yeni Türk Ceza Kanunu (TCK) düzenlemesi yine bir torba yasa ile Meclis'ten geçti. Kadının İnsan Hakları – Yeni Çözümler Derneği'nin de üyesi olduğu Şiddete Son Platformu yasanın Meclis görüşmeleri sırasında ve sonrasında değişiklikleri ele alarak basın, kamuoyunu ve milletvekillerini bilgilendirici bildirimler yayınladı, konuyla ilgili taleplerini dile getirdi.

Yeni yasada cinsel taciz ve çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarına dair cezalar ağırlaştırıldı. Ancak bu artırımın yanında yasaya, daha önce çıkartılmış olan, "sarkıntılık" tanımı yeniden girdi, cinsel saldırının ve çocuklara yönelik cinsel istismarın "sarkıntılık düzeyinde kalması halinde" ise cezaların eski yasadaki düzeyde kalması kararlaştırıldı. Ancak, yasada cinsel saldırı durumunda ruh ve beden sağlığına dair etkinin araştırılması fıkrasının yukarıda anlatılan iki maddede de iptal edilmesi sebebi ile birçok hükümlü ve tutumunun bu yeni yasayı kullanarak serbest bırakılma (gizli af) ihtimali bulunmakta. Bu konuda açıklama istedikleri Hükümet'ten ise konu hakkında bilgi gelmedi.

2005'te yenilenmiş olan TCK'da, o dönemden bu yana kadın örgütlerinin değişmesi gerektiğini vurguladıkları bir diğer madde olan 104. Madde'de de cezalar ağırlaştırıldı. Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, on beş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişiler hakkındaki madde, kendi rızaları ile cinsel ilişkiye giren 15 – 18 yaş arası gençleri de cezalandırma tehdidi içermekte. Platformun talepleri arasında bu maddenin tümünden iptal edilmesi ve erken ve zorla evliliklerin önlenmesi için farklı düzenlemelerin yapılması gerekliliği de bulunmakta.

Platformun vurguladığı bir diğer konu da bazı suçlarda

aşırı derecede artırılmış olan cezalar yüzünden, özellikle aile içinde işlenen cinsel suçların şikayet ve ihbar edilmemesi ihtimalinin artması, bu yüksek cezalardan kurtulmaları için sanıklara haksız tahrik, iyi hal gibi indirimlerin yanlış bir şekilde uygulanmasına sebep olunması. Platform bundan sonra da yapılan değişikliklerin toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun olarak tekrar düzenlenmesi için bunların takipçisi olacak.

Şiddete Son Platformu'nun kampanya görsellerinden biri (Fotoğraf: Şiddete Son Platformu)

Sınırların Ötesinde Hikayeler

Ebru Batık

“Uzattığımız saçlarımızı duygularımızı saklamak için kullandık, ama vahşi bir kadının gölgesi gündüz ve gecelerimiz boyunca pusuya yatmış bir halde hala varlığını sürdürmekte. Nerede olursak olalım, arkamızda tırıs giden bu gölge kesinlikle dört ayaklı”

Clarissa P. E, Kurtlarla Koşan Kadınlar

Bundan yaklaşık bir sene önce Ermenistan'dan ve Türkiye'den bir grup kadın bir araya gelerek adına “Sınırların Ötesinde Hikayeler” dedikleri bir proje başlattılar. Projenin amacı iki ülkede de benzer sorunlar yaşayan kadınların dayanışma ağlarını örnek,

Biraradallığın mutluluğu (Ebru Batık)

ülkeler birbirini tanımasa da, Ermenistan'dan ve Türkiye'den kadınların kadınlık deneyimi üzerinden deneyim paylaşımı yapmaktı. Hikayelerin ortak acılar için şifalandırıcı bir araç olduğu fikrinden yola çıkarak yaptıkları atölye çalışmalarında kendi cinsellikleri ve bedenlerine dair hikayeler üzerinden etkileşim kurmanın yollarını aradılar. Bu ortak deneyimler Şirince Köyü'nde Türkçe-Ermenice sergilenen bir sanat performansının da temelini oluşturdu.

Bu sene ise, projenin ikinci buluşması Ermenistan'ın Aghdzaq şehrinde gerçekleştirildi. Ben projeye KİHEP grup yönlendiricilerimizden Nurcan Çetinbaş sayesinde dahil oldum ve hep beraber çok keyifli, dolu dolu bir hafta geçirdik. Ermenistan'da geçirdiğimiz on gün boyunca sözsüz iletişim yöntemlerini uygulayarak farklı ilişkilendirme biçimleri ve birbirini anlamaların yollarını aradık. Tartışma oturumlarından birinde KİHEP'in cinsellik atölyesini gerçekleştirdik. Ataerkil sistemin cinselliğimiz üzerinde kurduğu kontrol mekanizmalarının çok benzer olması dikkat çekiciydi. Özellikle bekarete dair tabular, evliliğin ilk gecesinde uygulanan ritüeller ve kadınlar üzerindeki evlilik ve çocuk doğurma baskısı çok benzer kodlar içeriyordu. Üzerimizdeki baskılar kadar bu baskılarla nasıl mücadele edebileceğimizi de konuştuk. Yaptığımız atölye çalışması Ermenistan'daki kadınlar tarafından da çok beğenildi ve bir çoğu sonrasında kendi çalıştıkları gruplarda bunu uyguladılar, böylece KİHEP'in etkileri sınırları aşarak Ermenistan'daki kadınlara kadar ulaşmış oldu.

Sınırların Ötesinde Hikayeler projesini blogdan (<http://sinirlarinotesinde.tumblr.com>) veya Facebook sayfasından (<https://www.facebook.com/LinkingOurStories/posts/531559206949535>) takip edebilirsiniz.

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Daha Güçlüyüz

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) Türkiye dahil 13 ülkenin taraf, 25 ülkenin imzacısı olması ile 1 Ağustos 2014 günü yürürlüğe girdi. Bu önemli gün ve Sözleşme hakkında Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın basın bildirisinden bölümler şöyle:

“2009 yılında, Nahide Opuz vs. Türkiye davası ile, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, ilk kez, taraf devleti Türkiye'yi kadın cinayetinden sorumlu tutarak, devleti cinsiyet temelli ayrımcılık ve yaşam hakkı ihlalden mahkum etti ve kadına karşı erkek şiddeti konusunda gerekli uygulamaların mevcut olmadığına karar verdi. Bugün erkek şiddeti konusunda tüm dünyada içtihat niteliğinde görülen Opuz vs. Türkiye davası kararı, İstanbul Sözleşmesi'nin de temelini oluşturdu.

İstanbul'da imzaya açıldığı için, İstanbul Sözleşmesi olarak adlandırılan sözleşme, ... bugüne kadar kadına karşı şiddet, ev içi şiddet, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ilişkin en kapsamlı tanımlamaları yaparak, Sözleşme'nin güvence altına aldığı hakların yerine getirilmesi bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmayacağını düzenlemiştir. Kadına yönelik şiddet, ayrımcılığın bir biçimi olarak fiziksel, cinsel, psikolojik olarak ıstırap verebilecek her türlü eylem, bu eylemler ile tehdit etme, zorlama ve keyfi olarak özgürlüğünden alıkoyma olarak tanımlanırken, ev içi şiddet, ev içinde veya hanede, aynı evde yaşıyor olma, eski veya şimdiki eşler, partnerler arasında olup olmamasına bakılmaksızın her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddettir. Sözleşme toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti, kadınlara kadın oldukları için uygulanan ve kadınlara orantısız biçimde etkileyen şiddet biçimi olarak ifade etmiştir.

İstanbul Sözleşmesi'ni ilk imzalayan devlet olmakla övünen Türkiye'de, ...İstanbul Sözleşmesi'nin yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için tüm yasal mevzuatta cinsiyet ayrımcı hükümlerin yeniden düzenlenmesi, yasaların hayata geçirilmesi için, önleme, tedbir, tazmin, izleme ve şiddet ortamından gelen kadın ve çocuklara özel destek konusunda gerekli tüm mekanizmaların kurulması ve her şeyden önce kadına karşı şiddet alanında akdedilmiş olan en geniş kapsamlı bu sözleşmenin uygulanması yönünde siyasi iradenin oluşturulması gerekiyor.”

Basın bildirisinin tamamına Mor Çatı'nın websitesinden (www.morcati.org.tr), İstanbul Sözleşmesi'nin Türkçe metnine ise Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü websitesinden (<http://www.kadininstatusu.gov.tr/19131/Uluslararası-Belgeler>) ulaşılabilir.

Hukuk Köşesi

KADINLAR VE SİYASET

Özlem Ayata

Avukat – İstanbul

Anayasa'nın 10. maddesi, kadınlarla erkeklerin eşit haklara sahip olduğunu söylemektedir. Anayasa'ya göre bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamak devletin görevidir. Ayrıca Türkiye, imzaladığı uluslararası sözleşmelerle de kadına karşı ayrımcılığın her alanda önlenmesi ile yükümlüdür. Ancak istatistikler, siyaset alanında da kadının erkekle eşit düzeyde yer almadığını göstermektedir.

Siyasal hayata katılım, toplumsal düzenin kuruluşu, yönetimi ve denetimine ilişkin politikaların saptanması, kararların alınması ve uygulanmasına ilişkin faaliyetlerin içinde yer almaktadır.

Siyasal hayat, yalnızca seçimler, parti örgütleri, devlet yapıları ve anayasa ile sınırlı bir alan değildir. Siyaset yapmak için mutlaka karar alıcı ve uygulayıcı kurum ve yapılara katılmak şart değildir. Yani siyasal hayata katılmak için mutlaka mecliste milletvekili olarak yer almak ya da belediye başkanı olmak gerekmez. Örneğin; bir mahallede muhtar adayı olmak da kreş hakkı için düzenlenmiş bir kampanyada çalışmak da siyasal hayata katılmaktır.

Kadın sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak ve gündelik yaşamı ilgilendiren pek çok konuda politikalar üretmek için yer alabileceğimiz çeşitli kanallar bulunmaktadır. Siyasal hayata katılma denildiğinde ilk akla gelen oy verme ve seçimlere katılmak olsa da siyaset, her yerde, her şekilde ve her koşulda yapılabilir. Parti faaliyetleri, topluluk faaliyetleri, dernek ve sendika faaliyetlerinde yer alma, protesto hareketleri ve kampanyalar düzenleyerek güçlenme ve gündem oluşturma, eğitim yoluyla bilinçlenme ve örgütlenme, dayanışma ağları kurma yoluyla da siyasal hayata katılım mümkündür.

Türkiye'de kadınların siyasal hayata katılım seviyesi çok düşüktür. Özellikle seçilme hakkından yararlanma ve siyasal karar mekanizmalarında yer alma konusunda, kadın erkek arası eşitsizlik çok belirgindir.

2013 yılı verilerine göre ülke nüfusunun % 49,8'i kadın olmasına rağmen meclisteki kadın vekillerin oranı %14,42'dir. Bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde 548 milletvekilin, 469'u erkek iken sadece 79'u kadındır.

Türkiye, yerel yönetimlerde kadın temsiliyeti oranlarıyla da dünyada 70 ülke arasında sondan 6. sırada yer almaktadır. Türkiye'de kadınlar yerel yönetimler için seçme ve seçilme hakkını 1930 yılında, genel seçimler için 1934 yılında kazanmıştır.

1930-2009 yılları arasında yapılan 17 yerel seçimde toplam 1159 erkek, il belediye başkanı seçilirken sadece 6 kadın, il belediye başkanı olmuştur. 2009 yerel seçimlerinde ise 2.950 belediye başkanı adayı arasından 26 kadın, belediye başkanı olarak seçilmiştir. İçişleri Bakanlığı'nın 2012 tarihinde yaptığı resmi açıklamaya göre yerel yönetimlerde kadın oranı yalnızca % 1,2'dir.

Yerel seçim arifesindeki Türkiye'de, mecliste yer alan partiler, listeler hazırlanmadan önce çok sayıda kadın belediye başkanı adayı olacağını açıklamışlarsa da sözlerinin arkasında durmamışlardır. Parlamentoda bulunan Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) ile Halkların Demokratik Partisi (HDP) dışındaki partilerin, il, ilçe ve belde belediye başkanlıklarındaki kadın aday oranları, AK Parti % 1, CHP % 4, MHP % 3 olarak açıklanmıştır.

Kadınların siyasal hayata katılımını engelleyen nedenler, kadının diğer kamusal faaliyetlere katılmasına engel olan nedenlerden farklı değildir. Kadınların siyasal hayata katılımı konusunda karşılaştığı engellere örnek olarak toplumda kadınlara ve erkeklere yüklenmiş roller gereği siyasetin "erkek işi" olarak kabul edilmesini, baba/koca engelini, kadının yoksulluğu ve eğitimsizliğini, cinsiyet ayrımcılığını, cinsiyete dayalı iş bölümü nedeniyle kadının ev ve aile kurumu içinde hapsedilmesini ve toplumsal yaşamın dışına itilmesini, siyasi örgütlenmelerde kadına yeterli desteğin verilmemesini sayabiliriz.

Oysa nüfusun yarısını oluşturan kadınların, siyasal hayatta erkeklerle eşit düzeyde temsil edilmesi, gerçek bir demokrasinin gereğidir. Kadınların, erkeklere göre, toplumsal cinsiyet rolleri ve toplumdaki konularından kaynaklanan farklı sorunları bulunmaktadır. Kadınlara özgü sorunların çözülmesi ancak bu sorunları yaşayan kadınların siyasal alanda temsil edilmesiyle mümkün olabilir. Kadınların siyasal hayatta yer alması, kadınların siyasal alanda ele alınmayan ve siyaset dışı olarak görülen sorunların gündeme gelmesini, tartışılmasını ve çözülebilmesi için sosyal politikaların üretilmesini sağlayacaktır.

HAKLARIMI ÖĞRENMEK VE DANIŞMAK İÇİN NERELERE BAŞVURABİLİRİM?

I) AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NA BAĞLI KURULUŞLAR

1. DANIŞMANLIK DESTEĞİ ALINABİLECEK MERKEZLER:

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na (ASPB) bağlı İl ve İlçe Müdürlükleri'ne telefonla veya şahsen başvurarak şiddete karşı bilgi edinebileceğiniz ve danışmanlık desteği alabileceğiniz size en yakın Sosyal Hizmet Merkezleri, Aile Danışma Merkezleri ve diğer ilgili danışmanlık merkezleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

2. KADIN KONUKEVLERİ: ASPB'ne bağlı kadın

konukevlerinin sayısı Eylül 2013 itibarıyla 122'dir ve adres ve iletişim bilgileri gizlilik ilkesi nedeniyle açık değildir. ALO 183 Hattını ve aşağıda listesi verilmiş Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerini arayarak konukevlerinin iletişim bilgilerine ulaşabilirsiniz.

3. ALO 183 SOSYAL DANIŞMA HATTI

ALO 183, 7 gün 24 saat ücretsiz hizmet veren Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattıdır. Bu hattı arayarak bulunduğunuz yere en yakın Sosyal Hizmet Merkezi; Aile Danışma Merkezi; Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM); Kadın Konukevleri ile ilgili bilgilere ulaşabilirsiniz. Ayrıca, www.aile.gov.tr internet sitesi aracılığıyla da bu bilgileri edinebilirsiniz.

4. ŞİDDET ÖNLEME VE İZLEME MERKEZLERİ (ŞÖNİM)

ADANA

Telefon: (0322) 247 08 35

Adres: Huzurevleri Mah. 77139. Sok. No: 4 Çukurova, Adana

ANKARA

Telefon: (0312) 348 36 86

Adres: Ulubey Mah. 863. Sok. No: 2 Altındağ, Ankara

ANTALYA

Telefon: (0242) 227 20 62

Adres: Kültür Mah. 3844. Sok. No: 8 Kepez, Antalya

BURSA

Telefon: (0224) 223 03 68

Adres: Karaağaç Mah. Eşrefler Cad. No: 25 Yıldırım, Bursa

DENİZLİ

Telefon: (0258) 266 41 66

Adres: Kervansaray Mah. Barbaros Cad. No: 145 Bağbaşı, Denizli

DİYARBAKIR

Telefon: (0412) 257 21 50

Adres: Peyas Mah. Diclekent Dupleksleri 252. Sok. No: 37 ve 39 Kayapınar, Diyarbakır

GAZİANTEP

Telefon: (0342) 220 71 10

Adres: Düğmecici Mah. Türkocağı Sok. No: 5/B Gaziantep

İSTANBUL

Telefon: 0212 465 21 96/97

Adres: Yeşilköy Mah. Halkalı Cad. No: 30 Bakırköy, İstanbul

İZMİR

Telefon: (0232) 363 33 41

Adres: 1847/15 Sok. No: 12 A Blok Bayraklı, İzmir

MALATYA

Telefon: (0422) 212 32 25-26 – (0422) 212 32 20 (Alo 183'e bağlı)

Adres: Özalper Mah. Turgut Özal Bulvarı 1. Cadde No: 15, Malatya

MERSİN

Telefon: (0324) 328 66 35

Adres: Gazi Mah. 1323. Sok. No: 5 Yenişehir, Mersin

SAMSUN

Telefon: (0362) 431 11 97

Adres: Ulugazi Mah. Şifayurdu Sok No:10 İlk Yardım, Samsun

ŞANLIURFA

Telefon: (0414) 313 56 31

Adres: Paşa Bağı Mahallesi 765. Sok. No: 42/B Merkez, Şanlıurfa

TRABZON

Telefon: (0462) 231 40 12

Adres: Soğuksu Mah. Adli Soğuksu Cad. Huzur Sok. No: 10

Çamlık, Trabzon

II) BARO KADIN DANIŞMANLIK MERKEZLERİ ve ADLİ YARDIM SERVİSLERİ

Pek çok ilde Baro bünyesinde Kadın Hakları ile ilgili birimler vardır. Bulduğumuz ilin Baro'suna başvurarak ilgili birimlere ulaşabilir, hem yardım talebinde bulunabilir hem de hukuki danışmanlık desteği alabilirsiniz. Baroların iletişim bilgileri için internet sitesi: www.barobirlik.org.tr

III) DİĞER ŞİDDET DANIŞMA HATLARI

ALO 155 Polis İmdat

ALO 156 Jandarma İmdat

ALO 112 Acil Tıbbi Yardım Hattı

ALO 157 İnsan Ticareti Mağdurları Acil Yardım ve İhbar Hattı

HÜRRİYET AİLE İÇİ ŞİDDET KAMPANYASI – ACİL YARDIM HATTI

(0212) 456 96 96

KADIKÖY BELEDİYESİ ALO KADINA ŞİDDET HATTI

Türkiye'nin her yerinden 24 saat arayabilirsiniz

(0216) 349 9 349

IV) BAĞIMSIZ veya BELEDİYELERE BAĞLI KADIN SİĞİNAKLARI

ADANA KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ DERNEĞİ (AKDAM)

(0322) 453 53 50

www.akdam.org.tr

E-posta: akdam_adana@mynet.com

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0412) 226 21 22 Dahili No: 147

(0412) 229 48 80 – (0533) 357 63 34

E-posta: dikasum@hotmail.com

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 293 42 93

İZMİR ALİAĞA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 616 19 80 / Dahili No: 191

İZMİR BAYRAKLI BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 367 73 88

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 461 47 94

İZMİR BUCA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 440 77 12

İZMİR KARŞIYAKA BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 330 58 18, (0232) 364 53 10, (0232) 368 88 03

İZMİR ÖDEMİŞ BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0232) 544 36 33

İSTANBUL KADIKÖY BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0216) 542 52 00

İSTANBUL KÜÇÜKÇEKMECE BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0212) 411 07 77 / Beyaz Masa

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI

(0212) 292 52 31-32

www.morcati.org.tr

E-posta: morcati@morcati.org.tr

V) BAĞIMSIZ veya BELEDİYELERE BAĞLI KADIN DANIŞMA ve DAYANIŞMA MERKEZLERİ

ADANA

ADANA KADIN DANIŞMA MERKEZİ VE SİĞİNMA EVİ DERNEĞİ (AKDAM)

(0322) 453 53 50

www.akdam.org.tr

E-posta: akdam_adana@mynet.com

ADİYAMAN

YAŞAM DERNEĞİ

(0505) 230 96 56

AĞRI

DOĞUBEYAZIT BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0472) 312 53 27

E-posta: ozlemmmarc@hotmail.com

ANKARA

ANKARA BAROSU ALO GELİNCİK HATTI

(0312) 444 43 06

ANKARA KADIN DAYANIŞMA VAKFI

(0312) 430 40 05 - (0312) 432 07 82

www.kadindayanismavakfi.org.tr

E-posta: kadindv@yahoo.com.tr

ANTALYA

ANTALYA KADIN DANIŞMA VE DAYANIŞMA MERKEZİ

(0242) 248 07 66

www.antalyakadindanismanmerkegi.org

E-posta: antalyakadinkerkezi@gmail.com

ANTALYA KENT KONSEYİ KADIN MECLİSİ

(0242) 243 69 92

E-posta: info@antalyakentkonseyi.org.tr

BATMAN

SELİS KADIN MERKEZİ

(0488) 221 07 26 – (0543) 834 32 99

BİTLİS

TATVAN BELEDİYESİ MİZGİN KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0434) 827 99 30

BURSA

NİLÜFER BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0224) 452 82 13-14

ÇANAKKALE

ÇANAKKALE KADIN DANIŞMA MERKEZİ (ELDER)

(0286) 217 06 03

E-posta: elder17@mynet.com

ÇANKIRI

ÇANKIRI KADIN DANIŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ,

E-posta: iletisim@kadindayanisma.org

DİYARBAKIR

DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN SORUNLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ (DİKASUM)

(0412) 226 21 22 Dahili No: 147

(0412) 229 48 80 – (0533) 357 63 34

E-posta: dikasum@hotmail.com

BAĞLAR BELEDİYESİ KARDELEN KADIN EVİ

(0412) 234 26 47

E-posta: kardelenkadinevi@hotmail.com

BAĞLAR KADIN KOOPERATİFİ

(0412) 234 26 47

E-posta: baglarkooperatifi@hotmail.com

BİSMİL NUJEN KADIN MERKEZİ

(0543) 380 66 91 – (0535) 012 72 53

E-posta: nukev@mynet.com

CEREN KADIN DERNEĞİ

(0412) 251 58 27

E-posta: cerenkadin@hotmail.com

ÇINAR BELEDİYESİ JİNWAR KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0412) 511 20 11 - (0533) 698 67 73

E-posta: jinwarkadin@hotmail.com

ERGANİ SELİS KADIN MERKEZİ

(0412) 611 30 07

E-posta: erganiselis@hotmail.com

KADIN MERKEZİ (KAMER)

(0412) 228 10 53

www.kamer.org.tr

E-posta: d.kamer@superonline.com

KARDELEN KADIN EVİ – BAĞLAR

(0412) 234 20 41 – (0530) 695 14 87 – (0530) 695 14 86

E-posta: kardelenkadinevi@mynet.com

HAKLARIMI ÖĞRENMEK VE DANIŞMAK İÇİN NERELERE BAŞVURABİLİRİM?

DİYARBAKIR

KAYAPINAR EKİN CEREN KADIN MERKEZİ

(0412) 251 10 81

E-posta: cerendanismanlik@hotmail.com

LİCE NUJIVAN KADIN MERKEZİ

(0543) 318 59 21

SELİS KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0412) 224 77 28

E-posta: seliskadin@yahoo.com

SİLVAN MEYA KADIN MERKEZİ

(0507) 479 63 51

E-posta: meya_kadin@hotmail.com

SUR KADEM

(0535) 544 05 35

E-posta: surkadem@hotmail.com

YENİŞEHİR BELEDİYESİ EPİDEM KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0412) 226 60 02

E-posta: epidem@mynet.com

GAZİANTEP

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0342) 444 17 01

E-posta: kadindanisma@gaziantep-bld.gov.tr

HAKKARİ

HAKKARİ BELEDİYESİ BİNEVŞ KADIN MERKEZİ

(0541) 730 83 48

İSTANBUL

BAŞAK KÜLTÜR ve SANAT VAKFI

(0216) 420 49 68

E-posta: basaksanat@gmail.com

GÖKKUŞAĞI KADIN DERNEĞİ

(0212) 244 83 00

E-posta: gokkusagikadin@hotmail.com

İSTANBUL KADIKÖY BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0216) 542 52 00

İSTANBUL KÜÇÜKÇEKMECE BELEDİYESİ KADIN SİĞİNAĞI

(0212) 411 07 77 / Beyaz Masa

KADININ İNSAN HAKLARI - YENİ ÇÖZÜMLER DERNEĞİ

(0212) 251 00 29, www.kadinininsanhaklari.org

E-posta: newways@wwhr.org

KADINLARA HUKUKİ DESTEK MERKEZİ DERNEĞİ (KAHDEM) - İSTANBUL

www.kahdem.org.tr

E-posta: kahdem@gmail.com

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI

(0212) 292 52 31 - 32, www.morcati.org.tr

E-posta: morcati@morcati.org.tr

İZMİR

İZMİR KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0232) 482 10 77

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 293 42 93

İZMİR ALİAĞA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 616 19 80 / Dahili No: 191

İZMİR BAYRAKLI BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 367 73 88

İZMİR BERGAMA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 632 80 05 / Dahili No: 164

İZMİR BORNOVA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 461 47 94

İZMİR BUCA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 440 77 12

İZMİR ÇİÖLİ BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 329 07 34

İZMİR DİKİLİ BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0533) 739 82 37

İZMİR GAZİEMİR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 252 56 57

İZMİR KARŞIYAKA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 330 58 18, (0232) 364 53 10, (0232) 368 88 03

İZMİR KONAK BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 425 35 01

İZMİR KEMALPAŞA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 878 12 22

İZMİR NARLIDERE BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 239 73 00

İZMİR ÖDEMİŞ BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 544 36 33

İZMİR SEFERİHİSAR BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 743 58 17

İZMİR SELÇUK BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 892 7326

İZMİR URLA BELEDİYESİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0232) 754 12 68

KIRIKKALE

KADIN DAYANIŞMA VE DESTEKLEME DERNEĞİ

E-posta: kdd_tr@hotmail.com

KIRIKKALE KADIN PLATFORMU DERNEĞİ

E-posta: kap-der@hotmail.com

MARDİN

DERİK PELJİN KADIN MERKEZİ

(0506) 921 96 59

E-posta: peljin_kadinevi@hotmail.com

NUSAYBİN BELEDİYESİ GÜLŞİLAV KADIN EVİ

(0482) 415 73 21

E-posta: gulsilavkadinevi@hotmail.com

MERSİN

AKDENİZ BELEDİYESİ İŞTAR KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0324) 232 04 42 - (0543) 201 17 17

E-posta: mersinistar@hotmail.com

MERSİN BAĞIMSIZ KADIN DERNEĞİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0324) 337 20 21

E-posta: bkdmersin@yahoo.com

MUŞ

MUŞ KADIN ÇATISI DERNEĞİ

(0436) 212 50 53, www.kadincatisi.org.tr

E-posta: kadindayanismasi@gmail.com

MUŞ KADIN DERNEĞİ (MUKADDER)

(0436) 212 56 66

E-posta: mukaddermus@hotmail.com

NEVŞEHİR

KAPADOKYA KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0384) 212 34 51

E-posta: kapadokyakadin@hotmail.com

SİİRT

SİİRT BELEDİYESİ BERFİN KADIN MERKEZİ

(0484) 222 23 52

E-posta: kadinberfin@hotmail.com

ŞIRNAK

ÇİZRE BELEDİYESİ SİTTİYA ZİN KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0486) 616 14 67

E-posta: zinusitikadin@hotmail.com

SİLOPİ BELEDİYESİ VİYAN KADIN

DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0486) 518 50 51

ZİLAN KADIN DANIŞMANLIK DERNEĞİ

(0486) 216 10 30 - (0541) 600 11 65

E-posta: zilander@hotmail.com

TUNCELİ

TUNCELİ BELEDİYESİ DERSİM YAŞAM KADIN DANIŞMANLIK MERKEZİ

(0428) 212 12 93 - (0531) 601 44 86

E-posta: dersimyasam@hotmail.com

URFA

URFA YAŞAM EVİ KADIN DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0414) 315 17 25 - (0505) 561 71 36

E-posta: yasam_evi@hotmail.com

VİRANŞEHİR BELEDİYESİ BERJİN AMARA KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0554) 756 54 86 - (0414) 511 46 80

E-posta: berjin.amara@gmail.com

VAN

ERCİŞ KADINLARI KORUMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

(0543) 736 27 73

VAN KADIN DERNEĞİ KADIN DANIŞMA MERKEZİ (VAKAD)

(0432) 214 45 87, www.vakad.org.tr

E-posta: kadindernegi@gmail.com

VAN BELEDİYESİ KADIN SORUNLARI ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ (VAKASUM)

(0432) 216 57 93 - (0543) 878 35 02 - (0543) 421 21 32

E-posta: vakasum.kdm@gmail.com

VAN BOSTANCI KADIN KOOPERATİFİ - MAYA KADIN DANIŞMA MERKEZİ

(0432) 213 29 85 - (0543) 675 92 27

E-posta: mayakadin@hotmail.com

KUZEY KIBRIS

FEMİNİST ATÖLYE (FEMA)

www.feministatolye.org

E-posta: info@feministatolye.org

SOSYAL RİSKLERİ ÖNLEME VAKFI

(0392) 228 99 55

VI) KADINLARA DESTEK VEREN DİĞER BAZI KURULUŞLAR LİSTESİ

KADIN EMEĞİNİ DEĞERLENDİRME VAKFI (KEDV)

(0212) 249 0700, www.kedv.org.tr

E-posta: kedv@kedv.org.tr

TÜRKİYE KADIN GİRİŞİMCİLER DERNEĞİ (KAGİDER)

(0212) 227 41 44, www.kagider.org

E-posta: kagider@kagider.org

ANNE ÇOCUK EĞİTİM VAKFI (AÇEV)

(0212) 213 42 20, www.acev.org

E-posta: acev@acev.org

KADIN ADAYLARI DESTEKLEME VE EĞİTME DERNEĞİ (KA-DER)

(0212) 273 2535, www.ka-der.org.tr

E-posta: kadergm@e-kolay.net

FİLMOR KADIN KOOPERATİFİ

(0212) 251 59 94, www.filmmor.org

UÇAN SÜPÜRGE KADIN İLETİŞİM VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

(0312) 427 00 20, www.ucansupurge.org

E-posta: info@ucansupurge.org

KADIN ESERLERİ KÜTÜPHANESİ VE BİLGİ MERKEZİ VAKFI

(0212) 534 95 50, www.kadineserleri.org

TÜRK TABİPLER BİRLİĞÜ KADIN KOMİSYONLARI

(0312) 231 31 79, www.ttb.org.tr

www.kadinininsanhaklari.org

 /KadininInsanHaklariYeniCozumler

 @kadinih